

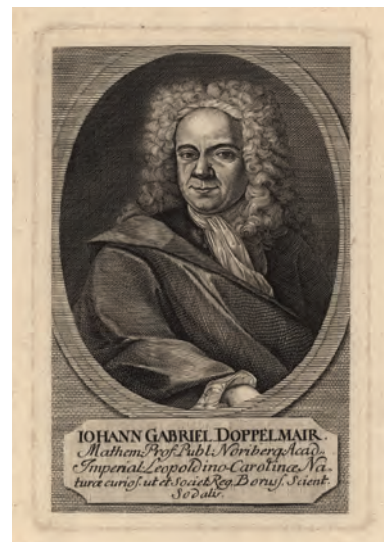
Životní běh Jana Kryštofa Müllera

Jiří Martínek – Eva Semotanová

Život Jana Kryštofa Müllera je neodmyslitelně spjat s jeho kartografickou tvorbou. Prolíná se do všech témat této publikace – nelze oddělit Müllerovy osudové milníky a situace od jeho astronomických, měřických a kartografických prací, nelze popsat Müllerovo tvůrčí zaujetí a mapová díla bez připomenutí pestrých životních událostí a zvrátů.

Müllerova biografie není obsáhlá. Údaje, které se dochovaly, se jeví spíše jako kusé, omezují se na konstatování dat a příslušných počinů. Je proto zpracována formou časové osy s komentáři; v dalších kapitolách jsou pak Müllerovy osudy rozvedeny s přihlédnutím k tématu, kterého se podrobněji dotýká.² Základními biografickými díly, která čerpala především z vídeňských archivních dokumentů v dnešních institucích Österreichisches Staatsarchiv a Österreichische Nationalbibliothek, jsou zejména práce Johanna Gabriela Doppelmayra a Josefa Palduse.³ Časově předcházeli Paldusovu studii články Františka Dvorského, který nebyl tak podrobný, avšak odvolával se – bez konkrétních odkazů – na materiály z Vídně a z Prahy (nyní v Národním archivu v Praze).⁴ Všechny ostatní práce, ať už encyklopedie, monografie či studie, většinou přebíraly do Müllerova životopisu Doppelmayrova a Paldusova konstatování včetně archivních a knihovních signatur. Velmi podrobně se ve 20. století Müllerovu dílu věnoval významný český geograf a kartograf Karel Kuchař.⁵

V novějších pracích se odkazy na archiválie týkají převážně popisu mapových děl, méně dokladů o Müllerově životě samém. Pokud se některá data či údaje z okruhu Müllerových rodinných příslušníků nebo spolupracovníků v dostupné literatuře rozcházejí, tyto odlišnosti jsou v poznámkách k následujícímu

Obr. 2 Johann Gabriel Doppelmayr (též Doppelmaier, Doppelmayer, 1677–1750), německý matematik, astronom a kartograf, autor knihy *Historische Nachricht von den Nürnbergischen Mathematicis und Künstlern* z roku 1730 s pojednáním o Janu Kryštofu Müllerovi.

2 Životní data, která nejsou opatřena poznámkou, jsou ověřena ve většině odborné literatury o Janu Kryštofu Müllerovi.

3 DOPPELMAYR, Johann Gabriel. *Historische Nachricht von den Nürnbergischen Mathematicis und Künstlern*. Nürnberg: in Verlegung Peter Conrad Monaths, 1730. 314 s.; PALDUS, Josef. *Johann Christoph Müller. Ein Beitrag zur vaterländischen Kartographie*. In: Mitteilungen des k. und k. Kriegsarchivs, roč. 5, 1907. 121 s.

4 DVORSKÝ, František. *Historické zprávy o kartografii české*. Sborník historický, roč. 2, 1884, o Müllerovi s. 326–331.

5 Především KUCHAR, Karel. *Vývoj mapového zobrazení území Československé republiky I. Mapy českých zemí do poloviny 18. století*. Praha: Ústřední správa geodézie a kartografie, 1959, s. 23, 55.

Obr. 3 František Dvorský (1839–1907), český archivář, historik a spisovatel, autor pojednání *Historické zprávy o kartografii české* s obsáhlým rozbohem Müllerova života a díla.

Obr. 4 Josef Paldus (1863–1937), český Němec, archivář ve vídeňském vojenském archivu a historik kartografie, autor podrobné studie *Johann Christoph Müller. Ein Beitrag zur Geschichte vaterländischer Kartographie*.

Obr. 5 Karel Kuchař (1906–1975), český geograf, kartograf a historik kartografie, autor řady prací o Janu Kryštofu Müllerovi.

textu uvedeny, podle možností i vysvětleny. Některé studie, mimo jiné internetový portál *Astronomie in Nürnberg*,⁶ dosud známá fakta napomáhají doplnit o zajímavé momenty a dokumenty (např. korespondenci) z Müllerova života i ze života jeho blízkých.

Vzhled Jana Kryštofa Müllera není známý, nedochoval se žádný kartografův portrét, stejně tak ani jeho rodičů a mladšího bratra. Na vyobrazení z doby po roce 1710 je zachycen starší bratr, matematik a astronom Johann Heinrich; lze předpokládat, že si bratři mohli být podobní, avšak tuto premisu není možné ověřit.

Obr. 6 Bratr Jana Kryštofa Müllera, astronom a matematik Johann Heinrich Müller, po roce 1710.

⁶ *Astronomie in Nürnberg* [online]. Dostupné z: <https://www.astronomie-nuernberg.de/>.

Jan Kryštof Müller – souhrn životních dat

15. 3. 1673⁷ narozen ve Wöhrdu u Norimberku (od 1825 součást města Norimberk)

– otec: Johann Müller (1620/1621–1678),⁸ soukromý učitel (preceptor)

– matka: Ursula Lufft (?–?)

– starší bratr: Johann Heinrich Müller (15. 1. 1671, Wöhrd u Norimberku – 5./15. 3. 1731, Altdorf),⁹ matematik, astronom, učitel na gymnáziu v Norimberku (Gymnasium Aegydiatum, též Egidienngymnasium nebo Gymnasium St. Egidii) a na univerzitě v Altdorfu

– mladší bratr: Johann Matthias Müller (mezi 1673/1674 a 1678 – po 1721), učitel v Norimberku, k roku 1721 při nemocnici sv. Ducha (Heilig-Geist-Spital)¹⁰

– synovec: Peter Müller (kolem 1700? – po 1721?)¹¹

studium: latinská a humanitní studia v Norimberku, matematika a kreslení u Georga Christophu Eimmarta ml. tamtéž

1692–1696 asistent na astronomické observatoři G. Ch. Eimmarta ml. v Norimberku

od 21. 3. 1696 ve službách Luigiho Ferdinanda Marsigliho (též Marsiliho), nejprve ve Vídni, poté v Uhrách, kde prováděl měření pro Marsigliho práci o Dunaji; Marsigli si tak ověřoval Müllerův talent a schopnosti, o kterých byl již dříve přesvědčen

od 1697 opět ve Vídni; s Marsiglim pozoroval 3. 11. 1697 přechod Merkuru přes Slunce¹²

od 1699 v Uhrách s Marsiglim, komisařem pro zmapování uhersko-turecké hranice, nově stanovené po uzavření míru mezi císařem Leopoldem I. a Osmanskou říší ve Sremských Karlovcích (německy Karlowitz, srbsky Sremski Karlovci); následně v letech 1701 a asi 1703 zpracoval

---

7 HONL, Ivan – PROCHÁZKA, Emanuel. *Úvod do dějin zeměměřičství IV., Novověk 2*. Praha: ČVUT, 1982, s. 84: uvedeno datum narození 1671, je možná záměna s Johannem Heinrichem Müllerem.

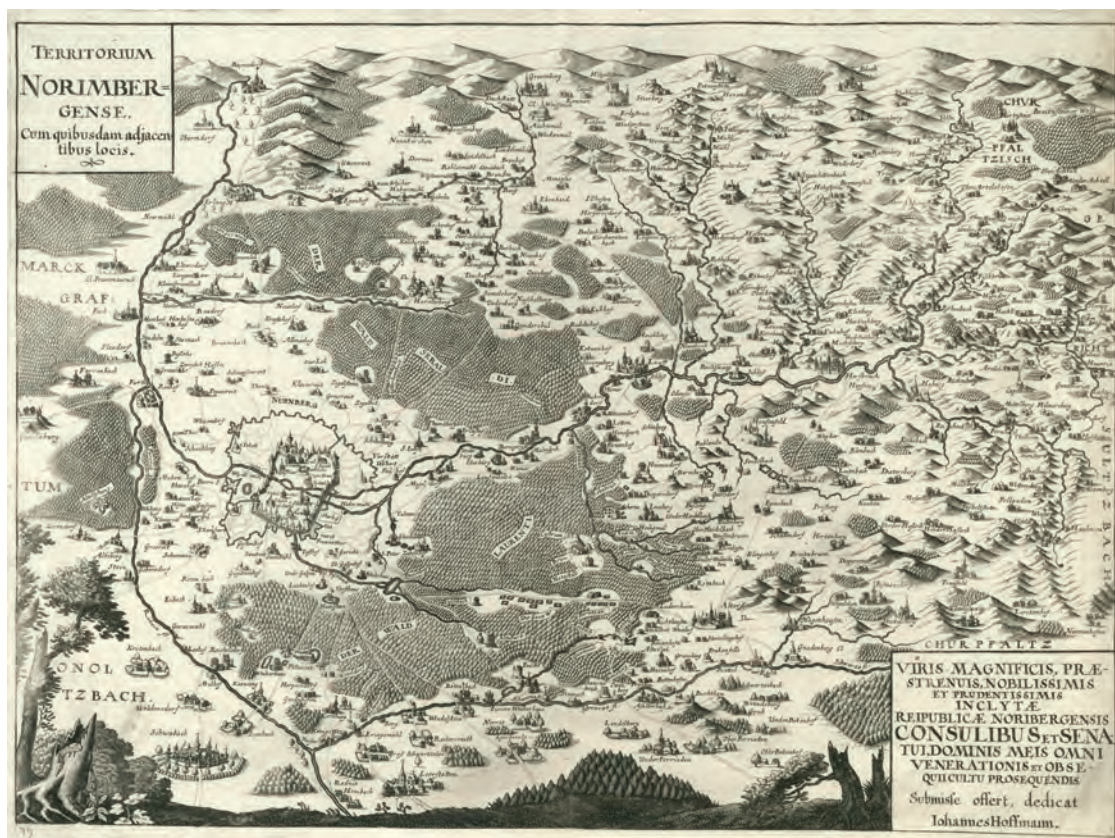
8 *Astronomie in Nürnberg* (data otce u Johanna Heinricha Müllera), pohřben byl 7. 2. 1678 u sv. Bartoloměje (St. Bartholomeus), Wöhrd; datum úmrtí 1731 uvádí DRIESCH, Ursula. *Johann Christoph Müller*. In: Neue Deutsche Biographie 18. Berlin: Duncker & Humblot, 1997, s. 422, je možná záměna s Johannem Heinrichem Müllerem.

9 Datum 5. 3. 1731 uvádí WILL, Georg Andreas. *Nürnbergisches Gelehrten-Lexicon, oder Beschreibung aller Nürnbergischen Gelehrten beyderley Geschlechtes nach Ihrem Leben, Verdiensten und Schriften, zur Erweiterung der gelehrten Geschichtskunde und Verbesserung vieler darinnen vorgefallenen Fehler aus den besten Quellen in alphabetischer Ordnung*. Nürnberg und Altdorf: Verlag Lorenz Schüpffel, 1756, 2. Bd., s. 662; též *Johann Heinrich Müller*. Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften [online]. Dostupné z: <https://www.bbaw.de/die-akademie/akademie-historische-aspekte/mitglieder-historisch/historisches-mitglied-johann-heinrich-mueller-1905>. 15. 3. 1731 uvádí PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 11; GÜNTHER, Siegmund. *Müller, Johann Heinrich*. In: Allgemeine Deutsche Biographie, Bd. 22. Leipzig: Duncker & Humblot, 1885, s. 583–585, uvádí 2. 5. 1731.

10 PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 28. Odhad osobních dat Johanna Matthiase Müllera vychází z data narození Jana Kryštofa Müllera (1673), úmrtí otce Johanna Müllera (1678) a znění závěti Jana Kryštofa z roku 1721, kde jeden z odkazů připadl Johannu Matthiasi Müllerovi; mladší bratr Jana Kryštofa musel být tedy k datu závěti živ. *Testament des Hauptmanns Müller*. Österreichisches Staatsarchiv, HKR Verlassenschaften Nr. 327.

11 Peter Müller je jako synovec (syn mladšího bratra Jana Kryštofa Müllera, Johanna Matthiase uveden v závěti Jana Kryštofa Müllera k roku 1721; PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 28. Peter se mohl narodit kolem roku 1700, kdy jeho otci Johannu Matthiasi Müllerovi bylo přibližně dvacet let a více, k roku 1721 by pak byl asi dvě desítky let star a mohl bezprostředně začít využívat všechny odkázané předměty i finanční prostředky. Povahu předmětů by nasvědčovala tomu, že se rovněž zabýval měřickými a kartografickými činnostmi; srov. PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 28, 29 a poznámka k obsahu závěti níže.

12 Výsledky pozorování zpracoval Müller v díle *Ad. G. C. Eimmartum Epistola, qua Mercurii Solem subeuntis, observationem comitis Marsigli Viennae a se habitam eidem patrono suo dat, dedicat, consecrat Jo. Christ. Müller*. Wien: Christoph Lercher, 1698.

Obř. 7 Norimberk a Altdorf s okolím, místa pobytu Jana Kryštofa Müllera a jeho rodiny, na mapě Johanna Hoffmanna, asi 1680.

dvě rukopisné mapy pohraničních oblastí, zohledňující nové hraniční změny (*Mappa geographica...* a *Mappa geographico-limitanea...*); působil mimo jiné i v dnešním Chorvatsku;¹³ vojenský štáb ho podporoval ve shromažďování podkladů pro mapu Uher

na jaře 1702 z Uher zpět i s Marsiglim; cesta do Norimberku, kde byl Marsigli Eimmartovým hostem; Eimmart zde ryl do měděných desek dílo *Danubius Panonico Mysicus*, Müller se zdržel do roku 1703

od srpna 1703 jako polní vojenský inženýr ve službách Lepolda I. s platem 75 zlatých měsíčně **v listopadu 1703** s Marsiglim do Porýní; zda byl přítom Marsigliho sekretářem, jak se někteří odborníci domnívají, nelze v pramenech doložit; živě se zajímal o osud Marsigliho po jeho neúspěšné obraně pevnosti Breisach na Rýně, která padla do rukou Francouzů

13 Po uzavření karlovičského míru 26. ledna 1699 mezi císařem Leopoldem I. a sultánem Mustafou II. ztratila Osmanská říše ve prospěch habsburské monarchie državy v Uhrách, Temešvářský Banát, Sedmihradsko, část Chorvatska a Slavonska. Nová území bylo nutné zmapovat. ČADA, Václav – VICHROVÁ, Martina. *Rukopisné mapy Čech J. Ch. Müllera*, roč. 17, 2009, č. 7, s. 22. ISSN 1336-5274. Datum a okolnosti vzniku a zpracování podrobné mapy uhersko-osmanské hranice *Mappa geographico-limitanea...* se v odborné literatuře liší. Doppelmayr konstatoval, že Müller na příkaz dvorské válečné rady zhotovil v Norimberku ze svých nákrešů na papíře mapu na 24 listech pergamentu a ve Vídni ji odevzdal Evženovi Savojskému. G. A. Will zaměnil mapu hranice za plán pevnosti. Paldus konstatoval, že jde o omyl a Müller mapu vytvořil až roku 1706, kdy se v Norimberku zotavoval z nemoci. Dle šetření zdrojů z vídeňských mapových sbírek (viz v této publikaci kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 2) mapa vznikla zřejmě v roce 1703 a je uložena v Österreichische Nationalbibliothek, Sammlung von Handschriften und alten Drucken, sign. Cod. Min. 85, její kopie z roku 1751 v Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Karten- und Plansammlung, Kartensammlung, sign. B IX c 634; DOPPELMAYR, J. G. *Historische Nachricht*, s. 139; WILL, G. A. *Nürnbergisches Gelehrten-Lexicon*, s. 665; PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 16.

(boje v rámci války o španělské dědictví 1700–1714); Marsigli byl za vojenský neúspěch v roce 1704 odsouzen ke ztrátě hodnosti a cti, odjel do Francie a životní cesty Müllera a Marsigliho se definitivně rozdělily¹⁴

od 1704 nebo 1705 snad krátce v bojích v Itálii pod generálem Amadeem von Harschem s vrchním velením vynikajícího стратега Evžena Savojského; tato účast však rovněž není jasně doložena, je pouze známo, že dostal rozkaz dostavit se na bojiště¹⁵

1706 zranění nebo nemoc, návrat do Norimberku 20. 6., poté zpět do Vídně

1708 pracoval s využitím podkladů pro Marsigliho na přehledné mapě Uher, kde přesnil tok Dunaje; mapa byla vydána na podnět uherských stavů v roce 1709; zároveň zamýšlel vydat atlas rakouských dědičných zemí pod názvem *Atlas Austriacus*, tento zámer se mu však nepodařilo realizovat

1708 požádal dvorskou válečnou radu v čele s Evženem Savojským o navýšení finančních prostředků, aby si mohl obstarat asistenta, kvalitnější měřické přístroje a další potřebné předměty; jeho žádosti bylo vyhověno a byl mu zvýšen plat ze 75 na 100 zlatých měsíčně

1708 obdržel od české dvorské kanceláře příkaz císaře Josefa I., aby v souvislosti s vyměřováním dědičných zemí začal v létě téhož roku v Markrabství moravském; následující čtyři roky se věnoval podrobnému mapování moravských krajů a posléze sestavil přehlednou mapu Moravy (císařský patent na zpracování mapy vydán 13. 6. 1708); dle korespondence z roku 1711 z pozůstalosti historika Jana Jiřího Ignáce Středovského je zřejmé, že Müller z vlastní

Obr. 8 Univerzitní město Altdorf v díle Matthäuse Meriana *Topographia Franconiae* z roku 1656.

14 PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 14; DEÁK, Antal András. *Johann Christoph Müller (1673–1721) – ein Nürnberger Kartograf in Diensten des Grafen Marsigli*. Mitteilungen des Vereins für Geschichte der Stadt Nürnberg, roč. 92, 2005, s. 4. ISSN 0083-5579 [též online]. Dostupné z: http://www.dunamuseum.hu/images/Duna_Muzeum/Kutatoszolgaltat/Publikaciok/dr_deak/07_Nurnberg_Evkonyvebe.pdf, s. 2.

15 DOPPELMAYR, J. G. *Historische Nachricht*, s. 139, a DEÁK, A. A. *Johann Christoph Müller*, s. 4, uvádějí rok 1704; rok 1705 uvádí PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, na s. 15 a cituje zdroj K. A., H. K. R. 1705, Prot. Exp., 476; Harsch v Itálii v roce 1705 viz *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich*, Bd. 7, 1861, od s. 386 [online]. Dostupné z: https://de.wikisource.org/wiki/BLK%C3%96:Harsch,_Ferdinand_Amad%C3%A9_Graf. Pochybnost vyjádřila DRIESCH, U. *Johann Christoph Müller*, s. 422.

iniciativy vyhledával místní přírodní a kulturně-historické zajímavosti, jež chtěl zakreslit do mapy věnované přírodním zvláštnostem Moravy¹⁶

1708 byl pověřen zpracováním přehledné mapy Uher, vydané pod názvem *Augustissimo Romanor. Imperatori Iosepho I. Mappam hanc Regni Hungariae...* v měřítku cca 1 : 546 600 nákladem uherských stavů roku 1709 s věnováním císaři Josefu I.¹⁷

1708–1712 realizoval měření a mapování Moravy

13. 6. 1708 vydán patent císaře Josefa I., jímž se měl Müller prokazovat při měřických pracích na Moravě; patent předepisoval všem správním orgánům Moravského markrabství poskytovat Müllerovi maximální součinnost

4. 5. 1712 vydán patent císaře Karla VI. na zpracování mapy Českého království; touto zakázkou císař pověřil Jana Kryštofa Müllera¹⁸

1712–1717 procestoval a vyměřil celé Čechy podle jednotlivých krajů včetně Kladska a Chebska, do roku 1718 zpracoval čistopisy jejich map; po dobu měření v Čechách byl placen z prostředků císaře¹⁹

1713 císař Karel VI. jmenoval Müllera hejtmanem (tj. kapitánem, *Ingenieur Hauptmann*)

1714 měl Müller z rozhodnutí dvorské kanceláře zpracovat podrobnou mapu česko-saské hranice v okolí Jáchymova (z ní vytvořil roku 1714 jen úsek od Jelení po Přísečnici)²⁰ a několik map vojenských pochodových tras (pás území v šířce dvou až čtyř mil); část těchto úkolů převzal zemský měřič Ondřej Bernard Klauser, většina měření je však dílem Müllera; 12. 12. 1714 vyslovila dvorská válečná rada Müllerovi důtku (vytýkáci dopis) za nepodání zprávy o postupu prací, ačkoli čerpal z vojenských prostředků finanční podporu 900 zlatých ročně; Müller se 25. 12. ohradil a záležitost byla bez následků uzavřena; zároveň zpracoval dvě rukopisné mapy Chebska²¹

1715 osloven dvorskou válečnou radou, aby mapoval Slezsko, Müller však předpokládal, že bude potřebovat na dokončení mapování Čech a Slezska ještě šest let (Wielandovi později trvalo mapování Slezska deset let, 1722–1733)

1716 prošla mapa Moravy *Tabula generalis marchionatus Moraviae in sex circulos divisae...* podrobnou revizí, do měděných desek ji vyryl Johann Christoph Laidig (Leidig) a téhož roku vyšla tiskem; náklady na rytecké práce a tisk hradily moravské stavy²²

1716 byla zvláštní rukopisná kopie mapy Moravy *Augustissimo Romanorum Imperatori Carolo VI mappam hanc chorographicam Moraviae...* předána císaři; Müller za ni získal od Karla VI.

---

16 ČADA, V. – VICHROVÁ, M. *Rukopisné mapy Čech J. Ch. Müllera*, s. 22.

17 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 3.

18 Josef Paldus uvádí rozdílný a poměrně nejasný údaj: 2. 5. 1713 bylo Müllerovi na jeho vlastní žádost svěřeno mapování Království českého; PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 19.

19 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 9–12, 15–17.

20 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 6.

21 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 7, 8.

22 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 14.

drahokamy a slonovinou zdobenou podobiznu panovníka v ceně 1300 zlatých, kterou mu předal v Brně Jeroným Colloredo-Waldsee, zemský hejtman Markrabství moravského,²³ a císařský patent, podle nějž se mapa nesměla po dobu deseti let rozmnožovat a vydávat dalšími rytci a kartografy, Müller mohl volně prodat určitý počet výtisků; moravské stavy vyplátily Müllerovi za mapu 1000 zlatých

leden 1718 – Müller předložil jednotlivé mapy Čech krajským hejtmanům k revizi, která trvala skoro dva roky

1719 vyšla Müllerova tištěná mapa Chebska *Mappa chorographica districtus Egrani*²⁴

počátek roku 1720 – Müller předal stavovskému zemskému výboru čistopis mapy Čech (25 sekcí a 1 přehledný list); do Prahy byl pozván z Augšpurku Michael Kauffer, který tzv. Velkou mapu Čech *Mappa geographica totius regni Bohemiae...* na základě smlouvy s českými stavy z 11. 4. 1720, schválené císařem Karlem VI. dne 5. 8. 1720, vyryl (autor rytinu mapy před svou smrtí zčásti korigoval, kontrolu dokončil Johann Wolfgang Wieland; rytecké práce platily české stavy); parerga ryl pro Kauffera a na jeho účet augšpurský rytec Jan Daniel Herz st. podle předloh Václava Vavřince Reinera²⁵

1720 Müller předal císaři Karlu VI. při osobní audienci rukopisnou mapu Čech zpracovanou roku 1718 se stručným geograficko-politickým popisem země a k mapě náležejícími plány Prahy, Českých Budějovic a Plzně²⁶

31. 10. 1720 požádal o generální patent na vyměření Slezska, který obdržel od dvorské válečné rady ve Vídni roku 1721

1721 při práci na korigování mapy Čech ve Vídni onemocněl, zřejmě z přepracování, vyčerpání a potíží s pohybovým ústrojím, snad formy revmatismu (*Glieder Kranckheiten*);²⁷ musel být hospitalizován

4. 6. 1721 převzal svobodný pán Maxmilián František z Deblína od Müllera v jeho bytě ve Vídni pro pražské místodržitelství veškeré materiály týkající se map Čech a Moravy²⁸

5. 6. 1721 ve dvě hodiny odpoledne sepsal Müller s císařským notářem Johannem Georgem Pürckhauerem za přítomnosti šesti svědků ve svém vídeňském bytě poslední vůli – kromě dále vyjmenovaných odkazů zanechal staršímu bratru Johannu Heinrichovi třetinu dědictví, mladšímu bratru Johannu Mathiasovi dvě třetiny, synovci Peterovi pak mobiliář ze svého bytu v Brandýse nad Labem, k němuž patřily pistole, matematické přístroje, hodiny, knihy, šatstvo, lůžkoviny a postel, dále židli, kterou měl ve vídeňském Arsenalu (nyní bývalý komplex vojenských budov) a hotovost 500 rýnských zlatých; lékaři Georgu Leonhardu Willovi odkázal

23 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 13; DOPPELMAYR, J. G. *Historische Nachricht*, s. 139.

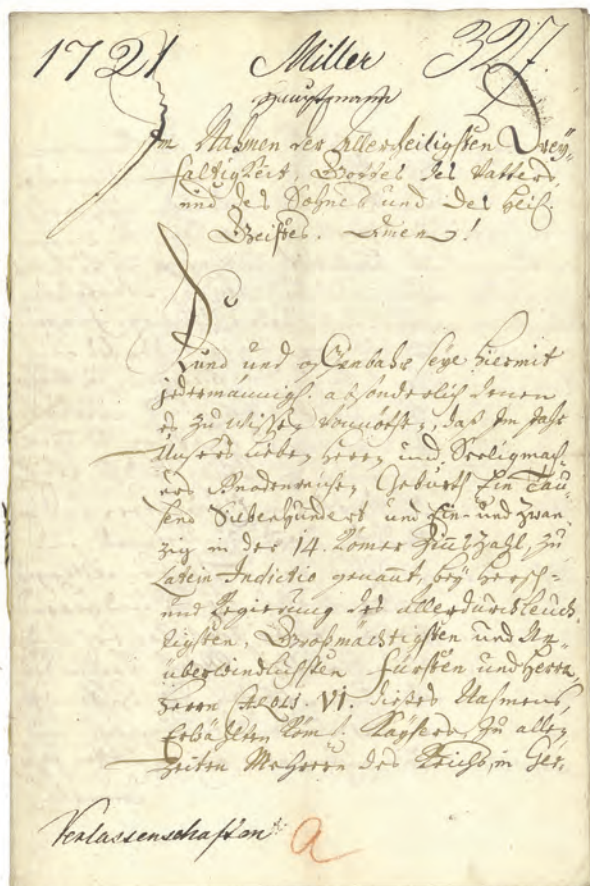
24 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 19.

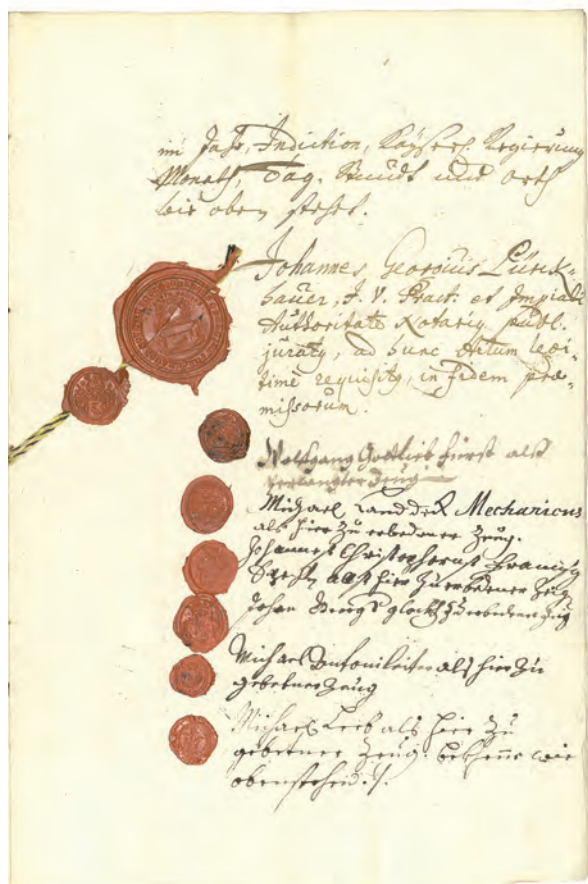
25 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 22, 23.

26 DOPPELMAYR, J. G. *Historische Nachricht*, s. 139; PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 27.

27 HAUBER, David Eberhard. *Versuch einer umständlichen Historie der Land-Charten*. Ulm: Daniel Bartholomäi, 1724, s. 180.

28 Burgischen Haus, Am Hof, Wien. PALDUS, J. *Johann Christoph Müller*, s. 28; seznam map tamtéž; KUPČÍK, Ivan. *Nález rukopisné předlohy tisku Müllerovy mapy Čech, pohřešovaného rukopisu mapy Moravy a tiskové desky mapy okolí Chebu*. Sborník České geografické společnosti, sv. 100, 1995, č. 4, s. 27. ISSN 1210-115X.

Obř. 11 Poslední vůle Jana Kryštofa Müllera z roku 1721, strana s pečeti a podpisy notáře a svědků.

15. 7. 1721 žádalo pražské místodržitelství o zajištění originálů a konceptů mapy Čech, to se však stalo již před Müllerovou smrtí

23. 1. 1722 císařským reskriptem určen Jan Wolfgang Wieland jako Müllerův nástupce pro mapování Slezska
1724/1725 vydání tzv. Velké mapy Čech s letopočtem odevzdání čistopisu 1720

1727 v prvním vydání vyšla tzv. Střední mapa Čech Johana Wolfganga Wielanda jako zmenšená Müllerova Velká mapa Čech³⁰

30 Viz kapitola Josefa Patáka *Jan Kryštof Müller – soupis map*, č. 24.